

Кушнірчук Р. О., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

ВНЕСОК НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ БЕЗПІЛОТНОЇ АВІАЦІЇ

На сучасному етапі зростають потреби у в новітньому технічному оснащенні авіаційної та космічної галузей. Сьогодні на особливу увагу заслуговують безпілотні літальні апарати, які літають та сідають без фізичної присутності пілота на борту.

Популярність малої авіації пояснюється її універсальною функціональністю, адже їй підвладне практично все: від проведення розвідки стану місцевості після стихійних лих та картографічних робіт до вистежування порушників державного кордону та отримання даних про стан надсекретних пересувних ракетних комплексів. Тож цілком зрозуміло, що виробництво безпілотних літальних апаратів вкрай актуальне для військових, яким особливо необхідно зберегти життя людей та отримати розвідувальну інформацію у режимі реального часу.

На сьогодні у контексті розвитку безпілотної авіації пріоритетною є діяльність не тільки галузевих підприємств та спеціалізованих дослідницьких центрів, а й вищих навчальних закладів (ВНЗ). У них проходять фахову підготовку майбутні кваліфіковані кадри, які під час навчання отримують можливість спробувати реалізувати свій науковий, винахідницький та творчий потенціал у передових розробках сучасності.

В Україні одним з таких ВНЗ є Національний авіаційний університет, який за останнє десятиліття привернув до своїх досліджень і розробок безпілотної авіації увагу Міністерства оборони України. В НАУ до роботи у даному проекті залучені найкращі наукові кадри навчального закладу, які здійснюють талановиті конструкторські роботи, а саме: А. Рибальченко, М. Макарчук, К. Кривенко, Е. Дорошенко, А. Ситник, С. Олексієнко, А. Плахотнюк та інші.

Питанням безпілотної авіації Національний авіаційний університет займається вже близько 20 років. Безпілотники НАУ отримують півки в небо у науково-виробничому центрі (НВЦБА) «Віраж», створеному в 2010 році на базі Науково-навчального центру безпілотної авіації. НВЦБА «Віраж» володіє сучасним

композитним виробництвом, розрахованим на дрібносерійний випуск безпілотників та їх комплектуючих [1].

У центрі використовуються тільки нові технології та існує замкнений цикл виробництва: від розробки ескізу до написання програмного забезпечення до льотних випробувань. Найголовніше, що до розробок авіаційних безпілотних моделей залучають обдарованих студентів, адже їхні ідеї надзвичайно важливі у розвитку технічних галузей. НПЦБА орієнтується на випуск повноцінного продукту, в практично замкнутому циклі з подальшою сервісною підтримкою та підготовкою кваліфікованого персоналу.

Враховуючи нагальні потреби, в університеті створено сім типів безпілотних авіаційних систем: від легких до таких, що мають корисне навантаження близько 70 кілограм. На сучасному етапі використання нових матеріалів дозволяє безпілотним системам залишатися непоміченими радарями, адже вони не створюють вторинного поля, яке може виявити радіолокаційна техніка. Також безпілотні літальні апарати можуть застосовуватися у складних метеорологічних умовах, бо пристосовані до сильного вітру, опадів тощо.

У Національному авіаційному університеті вперше в Україні розпочата підготовка операторів безпілотних авіаційних систем. Це фахівці з ІТ-технологій, які можуть програмувати маршрут польоту. Всі ці необхідні знання надаються в університеті як теоретично, так і у вигляді тренувань на спеціальних тренажерах.

Сьогодні на безпілотні авіаційні системи уже отримані сертифікати від Державіаслужби та військових структур. Університет планує серійне виробництво безпілотних літальних апаратів, оскільки передбачається регулярне використання такої авіації в повітряному просторі України.

При розробці важливих систем безпіотної авіації до роботи підключаються фахівці і вчені відповідних кафедр НАУ, серед яких провідну роль займає кафедра аеронавігаційних систем під керівництвом В.П. Харченка [2].

В Національному авіаційному університеті завжди приділялася велика увага передовим новітнім технологіям. Безпілотні літальні апарати не є винятком, про що свідчить успішний запуск у січні 2011 року БЛА М-7Д «Небесний патруль» [1]. 27 квітня на військовому полігоні у селищі Дівички було продемонстровано бойове застосування новітнього озброєння та військової техніки. Зокрема, проведено випробування безпілотних літальних апаратів та самохідних гармат для знищення умовної артилерійської батареї противника. Під час проведення цих навчань використовувалися

безпілотні літальні апарати «ОКО-2.1», розроблені в НАУ, системи управління вогнем та самохідні гаубиці «Піон». Національний авіаційний університет здатний здійснювати серійне виробництво всіх видів безпілотників, які сьогодні дуже необхідні для виконання бойових завдань у зоні проведення АТО, моніторингу місцевості, розвідки та інших нагальних потреб держави.

Усі дослідження та розробки, які були здійснені в Національному авіаційному університеті протягом десятиліть, сьогодні говорять про те, що університет готовий задовольнити майже всі сфери та галузі, які особливо потребують використання безпілотної авіації.

Література

1. Підкорене небо [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/2798/203/97565/>.

2. Професори Національного авіаційного університету (1933-2008) / за заг. ред. М.С. Кулика. – К.: НАУ, 2008. – С. 252.

УДК 351.814:347.823.21(061.1ЄС)(043.2)

Лучик І. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

РЕГІОНАЛЬНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ АЕРОПОРТІВ НА РІВНІ ЄС

Щорічне зростання пасажиропотоків актуалізує проблему дослідження безпеки аеропортів, оснащення і функціонування яких має гарантувати збереження життя і здоров'я як пасажирів, так і обслуговуючого персоналу. В умовах розвитку інфраструктури авіаперевезень, заходу лоукостів на український ринок та необхідності гармонізації законодавства України та ЄС у сфері цивільної авіації вивчення та адаптація досвіду ЄС є особливо актуальним.

Згідно з дослідженнями Д.П. Бугайко, підхід до європейської безпеки авіації ґрунтується на трьох елементах: стратегія безпеки, правила якої прописані Європейською комісією спільно з Радою Європи та Європейським парламентом; Європейська програма безпеки авіації (EASP) – інтегрований набір правил та заходів, спрямованих на підвищення безпеки; «Європейський план безпеки авіації (EPAS)», що оновлюється щороку [1, с. 141-142].